

ГРИГОРОВИЧ Юрій Миколайович (Григорович Юрій Николаевич; 02. 01. 1927, Ленінград, нині С.-Петербург — 19. 05. 2025, Москва) — російський артист балету, балетмейстер, педагог. Професор (1970). Народний артист СРСР (1973). Герой Соц. Праці (1986). Держ. премії СРСР (1985), Узбеки. РСР (1983). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2004). Закін. Ленінгр. хореогр. училище (1946; викл. А. Писарев, Б. Шавров). Відтоді — соліст балету, від 1961 — балетмейстер Ленінгр. театру опери та балету ім. С. Кірова; 1964–95 — худож. кер. балету Великого театру в Москві; водночас 1974–88 — проф. Ленінгр. консерваторії; від 1988 — завідувач кафедри хореографії Моск. академії хореогр. мистецтва. Від 1973 — президент Комітету танцю Міжнар. інституту театру ЮНЕСКО, від 1996 — Міжнар. спілки діячів хореографії. Засн. і голова журі Міжнар. конкурсу балету ім. С. Лифаря (від 1994, Київ) та Міжнар. юнац. конкурсу класич. танцю ім. Ю. Григоровича «Фуєте „Артека“» (1998, АР Крим). Від 1994 — почес. президент Академії танцю України. 1948 дебютував як балетмейстер постановкою балету «Лелеченя» Д. Клебанова (Нар. театр балету Ленінгр. будинку культури ім. М. Горького). Здійснив новаторські постановки балетів

«Кам'яна квітка» С. Прокоф'єва (1957), «Легенда про любов» А. Мелікова (1961), «Спартак» А. Хачатуряна (1968; Ленін. премія, 1970), «Іван Грозний» на музику С. Прокоф'єва (1975), «Ангара» А. Ешпая (1976; Державна премія СРСР, 1977), «Золота доба» Д. Шостаковича (1982), а також танців в операх «Жовтень» В. Мураделі (1964), «Руслан і Людмила» М. Глінки (1972). Створив власні інтерпретації класич. балетів «Спляча красуня» (1963) та «Лебедине озеро» (1969) П. Чайковського, «Ромео і Джульєтта» С. Прокоф'єва (1978), «Раймонда» О. Глазунова (1984), «Жізель» А. Адана, «Баядерка» (обидва — 1987) та «Дон Кіхот» (1994) Л. Мінкуса. Ставив балети на сценах відомих театрів, зокрема Гранд-Опера (Париж), Рим. опери, Данського королів. балету, Нац. театру у Празі, Великого театру в Варшаві тощо. Творчість Г. започаткувала дискусію про шляхи розвитку вітчизн. балету і знаменувала новий етап його становлення. У постановках вдало поєднано класичні традиції та їхнє сучасне трактування. Віртуозний танцівник демі-класич. та характер. планів. У репертуарі переважають гротескові партії: Нуралі («Бахчисарайський фонтан» Б. Асаф'єва), Шурале (однойм. балет Ф. Ярулліна), Север'ян («Кам'яна квітка» С. Прокоф'єва). Творчості Г. присвячено низку фільмів, зокрема «Балетмейстер Юрій Григорович» (1970), «Балет від першої особи» (1986; обидва — реж. Ю. Альдохин, Центр. студія наук.-популяр. фільмів).

Рекомендована література

1. Ванслов В. В. Балеты Григоровича и проблемы хореографии. Москва, 1969;
2. 1971;
3. Демидов А. П. Юрий Григорович: Альбом. Москва, 1987;
4. Станішевський Ю. Національна опера України. К., 2002;
5. Його ж. Балетний театр України: 225 років історії. К., 2003.

Ю. О. Станішевський

Бібліографічний опис:

Григорович Юрій Миколайович / Ю. О. Станішевський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27188>. — Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).